

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Kpt. Nálepku 6, 073 01 Sobrance
4. Názov projektu	Zvyšovanie čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti na gymnáziu
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U042
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	07.10.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium, Kpt. Nálepku 6, 073 01 Sobrance
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Mária Hviždáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gsobrance.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová : druhy čítania, proces vyučovania, porozumenie textu, voľné čítanie

Krátka anotácia:

Čítanie je zrkové vnímanie textu, alebo reprodukovanie nahlas niečoho písaného alebo tlačeného textu. Zbehlosť v čítaní spolu s písaním tvoria základný predpoklad gramotnosti človeka, preto obe zložky patria k najstarším učebným predmetom.

12.Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Na stretnutí klubu sme charakterizovali jednotlivé druhy čítania. Členky klubu, ktoré učia čitateľskú gramotnosť komentovali výhody a nevýhody jednotlivých druhov čítania, ktoré využívali na svojich hodinách.

V školskej praxi rozlišujeme nasledovné druhy voľného čítania:

Hlasné čítanie

Hlasným čítaním sa zdokonaľuje technika čítania, precvičuje sa výslovnosť slov, sila hlasu, intonácia i tempo reči. Čítanie pozitívne ovplyvňuje aj rečovú komunikáciu a stáva sa vzorom pre pôsobivé vyznenie rečového prejavu. Žiaci radi čítajú najmä dialogické texty s prevahou priamej reči. Vďaka hlasnému čítaniu učiteľ môže sledovať čitateľskú úroveň žiakov. Všimá si nielen samotnú techniku, ale v rámci diskusie aj porozumenie obsahu čítaného textu. Taktiež si môže všimnúť i prípadné nedostatky a chyby v čítaní.

Hromadné čítanie

Je to veľmi častá forma, ktorá sa používa pri vyučovaní čítania. Jeden žiak číta nahlas a ostatní sledujú text zrakom. Táto forma pomáha pri nácviku všetkých kvalít čítania.

Zborové čítanie

Je to čítanie všetkých žiakov nahlas. Výhody zborového čítania spočívajú hlavne v zdokonaľovaní správnosti a plynulosti čítania a tiež v odstraňovaní nesmelosti. Pri tomto čítaní je dobré upozorniť žiakov, aby sa nepredbiehali a aby zachovali prirodzenú rytmiku čítania textu. Inak by táto forma čítania nebola účinná.

Skupinové čítanie

Táto forma sa využíva najčastejšie pri výraznom čítaní. Podstatou tohto čítania je, že istá skupina číta nahlas daný text, ostatní žiaci sledujú text zrakom. Jeho opakom je **individuálne hlasné čítanie**, ktoré sa funkčným spôsobom využíva v ktorejkoľvek časti vyučovacej hodiny.

Čítanie s dôrazom na rolu

Toto čítanie sa využíva hlavne pri dialogických textoch s prevahou priamej reči. Repliky čítajú určení žiaci podľa toho, či ide o mužské alebo ženské postavy alebo podľa možností so zreteľom na farbu a silu hlasu.

Tiché čítanie

Toto čítanie sa definuje ako čítanie, pri ktorom čitateľ vníma obsah čítaného textu zrakom a nepoužíva rečové ústroje. Cieľom tohto čítania nie je sprostredkovanie obsahu textu iným, ale len sebe. Tiché čítanie s porozumením sa používa pri čítaní krátkych literárnych textov, ktoré sa po istej fixácii môžu stať na tej istej hodine predmetom analýzy alebo interpretácie žiakov.

V závislosti od cieľa čítania sa rozlišuje aj niekoľko spôsobov čítania.

Informačné čítanie

Tento spôsob čítania je zameraný na získavanie informácií a oboznámenie sa s obsahom textu. Významnou mierou sa podieľa na obohacovaní slovnej zásoby a ovplyvňuje aj vyjadrovanie a zapamätávanie si prečítaného textu. Na prvom stupni sa uskutočňuje hlavne prostredníctvom hlasného čítania, neskôr na základe tichého čítania. Využíva sa tiež vtedy, keď chceme, aby žiaci text reprodukovali.

Orientačné čítanie

Orientačné čítanie je napríklad prezeranie knihy, zbežné čítanie v skokoch a podobne. Prvým krokom pri tomto čítaní je titulok, druhým je meno autora. Potom si tiež často na konci knihy všimame použitú literatúru, vydavateľa, meno ilustrátora a podobne. Pri orientačnom čítaní si tiež všimame veľkosť písma, úpravu knihy

a ilustrácie.

Ruptúrovité čítanie

Je to prerušované čítanie a čítanie s prestávkami. Prejavuje sa pomalým postupným tempom. Môžeme ho nazvať aj analytickým, podrobným čítaním, v ktorom nejde len o získavanie informácií, ale aj o hlbšie zamýšľanie sa nad prečítaným textom. Čitateľ v tomto procese vedie rozhovor s autorom. Tempo čítania je najpomalšie na začiatku, keď sa čitateľ oboznamuje s témou. Oveľa rýchlejšie tempo býva na konci, keď sa obsah textu už opakuje.

Rekreačné čítanie

Toto čítanie má naučiť čitateľov emocionálne i racionálne pochopiť text, ktorý sa stáva pre čitateľa relaxáciou.

Selektívne čítanie

Selektívne čítanie pomáha čitateľovi cielene z textu vyberať len tie informácie, ktoré ho zaujímajú alebo ktoré potrebuje pre ďalšiu prácu s textom.

Kombinované čítanie

Pri kombinovanom čítaní dochádza k miešaniu a striedaniu základných druhov čítania. Čitateľ začne čítať knihu orientačným spôsobom, no v niektorej časti ho zaujme nejaký údaj a v dôsledku toho začne v texte vyhľadávať miesta, na ktorých sa spomenutý údaj vyskytuje, a tak orientačné čítanie zmení na selektívne. Môže sa stať aj opačná premena, že čitateľ preskočí informačnú orientáciu o knihe a začne hneď s čítaním selektívnym. V priebehu čítania však zistí, že je zbytočné čítať selektívnym spôsobom až do konca, preto zmení selektívny spôsob na orientačný.

13. Závery a odporúčania:

Závery - ak žiakom vytvoríme vhodné podmienky, najmä čas a priestor na čítanie vo výučbe a dodržíme jej základné princípy, môžeme získať bonusy v podobe rozšírenia slovnej zásoby, posilnenia vytrvalosti a schopnosti sústredenia, trpezlivosti, kritického myslenia a zlepšenia porozumenia všetkým typom textom. Čítanie kultivuje vkus, ponúka témy, o ktorých môžeme so záujmom a zasvätenie hovoriť, ale ponúka i možnosť osobného rastu a príležitosť k sebareflexii. Cieľom dielň čítania je nezávislý a premýšľavý čitateľ, aktívny užívateľ rozmanitých textov; čitateľ, ktorý si dokáže vyberať knihy pre čitateľský zážitok aj pre stanovený účel čítania, číta pravidelne a rád a najmä, vníma svoje čitateľstvo ako hodnotu.

Odporúčania: postupne je možné zvyšovať požiadavky na úroveň zápisu z čítania, v ktorom sa žiak zameria na príbeh z pohľadu postáv, prostredia, jazyka, kľúčového problému či z hľadiska skúsenostného (autora, resp. čitateľa).

12. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Ľuboslava Kučmášová
13. Dátum	7.10.2021
14. Podpis	
15. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Marián Mižák
16. Dátum	8.10.2021
17. Podpis	